

Vanhusneuvoston toimintasuunnitelma 2026

Vuosi 2026 on uuden vanhusneuvoston ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Perehtyminen Pirhan palveluihin jatkuu myös vuoden 2026 alkupuolella. Vanhusneuvosto haluaa lisätä vanhusneuvoston vaikuttavuutta, kehittää omaa toimintaansa ja tehdä toimintaansa näkyvämmäksi sekä alueen asukkaiden että Pirhan toimijoiden keskuudessa.

1. Vanhusneuvoston toimintavuosi 2026

Vanhusneuvostolla on keskeinen rooli ikäihmisten tarpeiden ja äänen esiin tuomisessa hyvinvointialueen päätöksenteossa. Vuonna 2026 päivitettävä IKI2035-kehittämishjelma on vanhusneuvoston vaikuttamistyön keskiössä. Väliraporttien kautta saadaan tietoa suunnitelmien etenemisestä Ikääntyneiden palvelujen tehtäväalueella kokonaisuutena.

Neuvosto näkee tärkeäksi seurata ja vaikuttaa moniin ikääntyneiden henkilöiden elämään vaikuttaviin asioihin, kuten perusterveydenhuollon palvelut ja omalääkärimalli, asiakasmaksut ja maksun alentaminen sekä selkeä tiedottaminen ja viestintä. Tämän lisäksi vanhusneuvosto nostaa tehtäväalueelta erityisiä painopisteitä, joihin paneutuu vuoden aikana tarkemmin. Keskeiset painopisteet ovat ohjaus ja neuvonta (lähitorit), asumispalvelut, kotiin vietävät palvelut, omaishoito ja yhdenvertaisuuden edistäminen.

Lain ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) mukaisesti hyvinvointialueen vanhusneuvosto on otettava mukaan ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman valmisteluun ja palvelujen riittävyyden ja laadun arviointiin. Pirhan vanhusneuvostolle tulee esittää arvioinnin kannalta oleellinen tieto ikääntyneiden hyvinvointia tukevista palveluista ja niiden toteutumisesta neuvoston osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi. Neuvoston mahdollisuutta osallistua suunnitteluun ja arviointiin tulee kehittää vuoden 2026 aikana.

2. Keskeiset painopisteet

Vanhusneuvosto on määritellyt keskeiset painopisteet vuodelle 2026. Painopisteitä voidaan vuoden aikana muuttaa tai lisätä tarpeen mukaan. Keskeisten painopisteiden lisäksi vanhusneuvosto antaa kommentteja ja lausuntoja vuoden aikana useista päätöksentekoon menossa olevista asioista sekä tekee aloitteita aluevaltuustolle tarvittaessa.

2.1 Asumispalvelut

- Huomioitava yhteisöllinen asuminen ja ympärivuorokautinen asuminen
- Asumispalvelupaikkojen riittävyys ja odotusajat, alueellinen yhdenvertaisuus
- Yksiköiden sijainti, yhteistyö kunnat/Pirha
- Palvelujen laatu, henkilöstön määrä

2.2 Kotiin vietävät palvelut

- Tukipalveluiden myöntäminen ennalta ehkäisevänä palveluna
- Seuranta kotihoidon piirissä olevien asukkaiden määristä ja hoitoisuudesta, palvelujen alueellisesta jakaantumisesta

2.3 Omaishoito

- Seurataan omaishoidon tuen riittävyyttä, sen yhteyttä muihin palveluihin, omaishoitajien jaksamista ja palvelujen saatavuutta. Pirkko-hankkeen tulokset.
- Perhehoidon kehittäminen huomioiden omaishoidon tarpeet

2.4 Yhdenvertaisuuden edistäminen

Yhdenvertaisuus on tärkeä arvo ja lähtökohta kaikelle vanhusneuvoston toiminnalle. Vanhusneuvosto edistää yhdenvertaista pääsyä palveluihin huomioiden ikääntyneiden erityistarpeet, alueelliset erot, toimintakyvyn rajoitteet ja digiosaamisen vaihtelun.

- Varmistetaan ja otetaan kantaa, että on aina käytössä vaihtoehdot heille, jotka eivät käytä digipalveluja. Ohjaus ja neuvontapisteitä riittävästi lähitoreilla.
- Ollaan aktiivisia kehittämään digipalvelujen ja puhelinpalvelujen saavutettavuutta ja käytettävyyttä ikääntyvien näkökulmasta, esim. takaisinsoittopalvelun toteutuminen kaikissa puhelinpalveluissa.
- Liikkuvat palvelut lähipalvelupisteineen huomioiden harvaan asutut alueet

- Liikkumisen mahdollistaminen palveluihin ja asiointiin myös taajamien ulkopuolella
- Ikäsyrynnän tunnistaminen palveluissa ja toiminnassa, esim. yli 75-vuotiaiden huomioiminen tutkimuksissa ja kyselyissä

3. Oman toiminnan kehittäminen

Vuonna 2026 jatketaan perehtymistä Pirhan järjestämiin palveluihin ja kokouskäytäntöihin. Perehdytystä tukee Vaikuttamistoimielinten käsikirja (vaikuttamistoimielinten puheenjohtajakollegio 19.1.2026). Halutessaan uudelle jäsenelle voidaan sopia myös mentori aiemmalla kaudella mukana olleesta jäsenestä. Vuoden aikana selvitetään jäsenten koulutustarpeita esimerkiksi vaikuttamisesta ja viestinnästä.

Vuoden aikana kehitetään edelleen kokouskäytäntöjä ja niiden sujuvuutta sekä arvioidaan toimintaa ja muutoksia tarpeita.

Jäseniä kannustetaan aktiiviseen osallistumiseen hyvillä käytännöillä osallistamalla jäseniä esimerkiksi työryhmissä ja työpajoissa.

Vuoden aikana etsitään uusia keinoja lisätä vanhusneuvoston vaikuttavuutta ja tehdä toimintaansa näkyvämmäksi sekä alueen asukkaiden että Pirhan toimijoiden keskuudessa. Vaikuttavuutta tehostetaan selkeillä tavoitteilla ja tarvittaessa kannanotoilla ja aloitteilla ikääntyvien kannalta tärkeistä palveluista tai päätöksistä.

Vanhusneuvosto laatii erillisen viestintäsuunnitelman.

Toimintasuunnitelma 2026

Keskeiset painopisteet/ teemat	
PAINOPISTE/TEEMA	TOIMEENPANO
Asumispalvelut	
Kotiin vietävät palvelut	
Omaishoito	
Yhdenvertaisuus • Vanhusneuvosto edistää yhdenvertaista pääsyä palveluihin huomioiden ikääntyneiden erityistarpeet, alueelliset erot, toimintakyvyn rajoitteet ja digiosaamisen vaihtelun.	

Oman toiminnan kehittäminen 2026

Keskeiset kehittämistarpeet	
KEHITTÄMISTARPEET	TOIMEENPANO
Perehdytys > mentorointi ja koulutus	
Kuntien ja Pirhan neuvostojen roolien selkeyttäminen	
• Kokousten toimintatapojen kehittäminen ja toiminnan jatkuva arviointi	
Neuvoston aktiivinen osallistuminen ja jäsenten osallistaminen	
• Vaikuttavuuden lisääminen > kannanotot, suora vaikuttaminen • Näkyvyyden lisääminen	